

RIK RIORDAN
MAGNUS
ČEJS
I BOGOVI ASGARDA

MAČ LETA

Preveo
Ivan Jovanović

■ Laguna ■

OD ISTOG PISCA

- 39 TRAGOVA: LAVIRINT OD KOSTIJU – PRVA KNJIGA
PERSI DŽEKSON I BOGOVI OLIMPA I – KRADLJIVAC MUNJE
PERSI DŽEKSON I BOGOVI OLIMPA II – MORE ČUDoviŠTA
PERSI DŽEKSON I BOGOVI OLIMPA III – TITANOVA KLETVA
PERSI DŽEKSON I BOGOVI OLIMPA IV – BITKA ZA LAVIRINT
PERSI DŽEKSON I BOGOVI OLIMPA V – POSLEDNJI BOG OLIMPA

Naslov originala

Rick Riordan

THE SWORD OF SUMMER

Copyright © 2015 by Rick Riordan

Permission for this edition was arranged through
the Galt and Zacker Literary Agency LLC

Translation copyright © 2022 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Za Kasandru Kler
Hvala ti na tome što si mi dozvolila
da s tobom podelim izvanredno ime – Magnus*

MAČ LETA

JEDAN

DOBRO JUTRO! UMREĆEŠ.

MA DA, ZNAM. Ono, pročitacete kako sam umro u bolovima i bićete u fazonu: „Jao, što je to kul, Magnuse! Mogu li i ja da umrem u bolovima?“

Ne. Naprosto ne.

Nemojte skakati s krovova. Nemojte da istrčavate na auto-put i ne pokušavajte da se zapalite. To ne radi tako. Nećete završiti tamo gde sam ja završio.

Pored toga, nikako nećete da morate da se nosite sa situacijom u kojoj se ja nalazim. Osim ako baš niste ljudi od želje da gledate neupokojene ratnike kako se kolju, mačeve koji lete divovima u nozdrve i mračne vilovnjake u fensi krpicama, ne bi trebalo *ni na kraj pameti da vam bude* da tražite dveri s vučjom glavom.

Zovem se Magnus Čejs. Šesnaest mi je godina. Ovo je priča o tome kako mi je život pošao nizbrdo nakon što sam poginuo.

Dan mi je počeo sasvim normalno. Spavao sam na pločniku ispod mosta u Pablik Gardenu kada me je neki lik probudio šutnuvši me i kazao: „Tebe jure.“

Inače, u tom trenutku već sam dve godine bio beskućnik.

Neki od vas će možda pomisliti: *Jao, što je to tužno*. Drugi će možda misliti: *Ha, ha, kakav luzer!* Ali da ste me susreli negde na ulici, devedeset devet procenata vas bi samo prošlo pored mene kao da sam nevidljiv. Molili biste boga: *Samo da mi ne traži pare*. Pitali biste se da li sam stariji nego što izgledam, jer sigurno nije moguće da bi jedan tinejdžer bio umotan u smrdljivu staru vreću za spavanje i ne bi imao krov nad glavom usred bostonske zime. *Neko bi trebalo da pomogne tom jadnom dečaku!*

E, a onda biste produžili dalje.

Šta god, ne treba mi vaša samilost. Navikao sam da mi se smeju. Definitivno sam navikao da me ignorišu. Hajdemo dalje.

Protuva koja me je probudila bio je lik zvani Blic. Kao i obično, izgledao je kao da je projurio kroz uragan smeća.

Njegova grgurava crna kosa bila je prepuna papirića i grančica. Lice mu je bilo boje štavljene kože i ponegde prekriveno nakupljenim ledom. Brađa mu je bila raščupana u svim pravcima. Sneg se nataložio pri skutima njegovog dugog mantila, tamo gde mu se vukao oko nogu – pošto je Blic bio visok negde oko metar i šezdeset – a zenice su mu bile toliko raširene da su mu potpuno pokrile dužice. Zbog toga što je neprestano izgledao uzbunjeno, činilo se kao da će svakog časa početi da vrišti.

Trepnuo sam kako bih raščistio krmelje iz očiju. Dah mi je smrdeo na jučerašnji hamburger. U mojoj vreći za spavanje bilo je toplo i nije mi se izlazilo iz nje.

„Ko to?“

„Nisam siguran.“ Blic protrlja nos, koji je bio toliko puta slomljen da je išao u cikcak kao munja. „Dele letke s tvojim imenom i fotografijom.“

Opsovao sam. S usputnim policajcima i čuvarima parka mogu da izađem na kraj. Školski inspektori, dobrovoljni radnici u socijalnim službama, pijani studenti, narkomani koji traže nekog sitnog i slabog da ga prebiju i uzmu mu pare – sve bi to bilo prosto kao pasulj sa slaninom.

Ali kada mi neko zna ime i kako izgledam – to je gadno, jer to znači da jure mene konkretno. Možda su likovi iz skloništa ljuti na mene što sam im polomio muzički stub. (Poludeo sam od onih božićnih pesama.) Možda me je neka kamera uhvatila kada sam poslednji put džepario u Tiater distriktu. (Trebala mi je kinta za picu.) A možda me, ma koliko se to činilo malo verovatnim, policija i dalje traži, jer želi da me ispita u vezi s ubistvom moje mame...

Spakovao sam svoje stvari, za šta mi je trebalo odokativno tri sekunde. Vreću za spavanje sam urolao i strpao je u ranac zajedno sa četkicom za zube i presvlakom čarapa i donjeg veša. Izuzev odeće koju nosim, to je sve što imam. Kada stavim ranac na rame i navučem kapuljaču svoje jakne preko glave, prilično se dobro utapam među pešake. Boston je krcat studentarijom. Neki od njih izgledaju neurednije i mlađe čak i od mene.

Okrenuo sam se ka Blicu. „Gde si video te likove kako dele letke?“

„Bikon strit. Idu ovamo. Sredovečni beli tip i tinejdžerka, verovatno njegova ćerka.“

Namrštio sam se. „To nema nikakvog smisla. Ko...“

„Ne znam, mali, ali moram da palim.“ Blic začkilji ka svetlosti zore, od kojih su prozori nebodera postajali narandžasti. Iz razloga koji mi nikada nisu bili jasni, Blic mrzi dnevno svetlo. Možda je on zapravo najniži i najzdepastiji vampir beskućnik na celom svetu. „Trebalo bi da odeš da vidiš Harta. Bleji na Koplji skveru.“

Pokušao sam da se ne osećam razdraženo. Lokalni uličari su Harta i Blica u šali zvali mojim mamom i tatom, pošto je izgledalo kao da mi večito ili jedan ili drugi stoji nad glavom.

„Hvala ti“, odgovorio sam mu. „Biću dobro.“

Blic počeo da grize zanokticu. „Nemam pojma, mali. Ne danas. Moraš da se ekstra čuvaš.“

„Zašto?“

On se na tren zagleda preko mog ramena. „Oni dolaze.“

Nikoga nisam video. Kada sam se opet okrenuo prema njemu, Blic je već otišao.

Što mrzim kad on to uradi. Samo – *puf*. Lik je kao neki nindža. Beskućnički vampirski nindža.

Sada mi se pruža izbor: ili da odem do Kopli skvera i blejim s Hartom, ili da krenem u Bikon strit i da probam da osmotrim te ljude koji me traže.

Blic ih je opisao tako da se u meni raspirila radoznalost. Sredovečni beli lik i tinejdžerka traže baš mene u praskozorje, po ledenom vremenu. Zašto? Ko su oni?

Počeo sam da se šunjam duž ivice bare. Skoro niko ne ide donjom stazom ispod mosta. Mogu lepo da se ne odvajam od padine i da primetim svakoga ko prilazi višom stazom, a da ja ostanem skriven.

Tlo je bilo zastrto snegom. Nebo je bilo toliko plavo da su oči bolele kad se zagledaš. Gole grane izgledale su kao da su umočene u rastopljeno staklo. Vetar je probijao sve slojeve moje odeće, ali hladnoća mi nije smetala. Moja mama je znala da se šali kako sam napola polarni medved.

Prokletstvo, Magnuse, prekorio sam samog sebe.

Čak i nakon dve godine, moje uspomene na nju bile su pravo minsko polje. Nabasao sam na jednu minu i istog trena sva moja staloženost je odletela u vazduh.

Pokušao sam da se usredsredim.

Čovek i devojka su išli prema meni. Čovekova svetla kosa padala mu je preko okovratnika – i to ne kao da namerno nosi takvu frizuru, već kao da ga mrzi da se šiša. Njegov zbunjeni izraz lica podsećao me je na nastavnika na zameni: *Znam da me je neko gađao grudvicom od hartije i pljuvačke, ali nemam pojma odakle*. Njegove salonske cipele bile su potpuno neprikladna obuća za bostonsku zimu. Čarape su mu bile rasparene, različitih nijansi smeđe boje. Kravata mu je izgledala kao da ju je vezivao u mrklom mraku.

Devojka je definitivno njegova ćerka. Kosa joj jednako gusta i talasasta, premda još svetlija. Ona je bila obučena razumnije i

nosila je snegarice, farmerke i zimsku jaknu, ispod čijeg se okovratnika nazirala narandžasta majica. Izraz njenog lica bio je odlučniji, besan. Čvrsto je držala letke kao da su domaći zadaci za koje je dobila nepravedno nisku ocenu.

Ako me ona traži, nemam namere da me nađu. Strašna je.

Nisam prepoznao ni nju ni njenog ćaleta, ali nešto me je cimalo u malom mozgu... kao magnet koji pokušava da izvuče baš staro sećanje.

Otac i ćerka zaustavili su se gde se staza račvala. Osvrnuli su se oko sebe kao da su tek sada shvatili da se nalaze usred praznog parka u nečastivo doba dana i po ciči zimi.

„Neverovatno“, kazala je devojka. „Dođe mi da ga zadavim.“

Pretpostavivši da misli na mene, zgrčio sam se još više.

Njen tata uzdahnu. „Verovatno bi trebalo da izbegavamo da ga ubijemo. *Ipak* ti je stric.“

„Ali *dve* godine?“, zatražila je da čuje devojka. „Tata, kako je mogao da nam ne kaže *dve* godine?“

„Ne mogu da objasnim Randolphove postupke. Nikada nisam mogao, Anabet.“

Nisam mogao a da ne uzdahnem toliko odsečno da sam se uplašio kako će me čuti. Krasta mi se otrgnu s mozga, otkrivajući sirova sećanja iz vremena kada mi je bilo šest godina.

Anabet. Što znači da je čovek svetlosmeđe kose... *Ujka Frederik?*

U mislima sam se munjevito vratio na poslednji Dan zahvalnosti koji smo proveli zajedno: Anabet i ja smo se krili u biblioteci ujka Randolphove gradske kuće, igrajući se dominama dok su se odrasli u prizemlju drali jedni na druge.

Imaš sreće što živiš s tvojom mamom. Anabet je spustila još jednu dominu na svoju malecku zgradu. Bila je zapanjujuće dobro sklopljena, tako da su ispred nje bili stubovi kao da je hram. *Što se mene tiče, ja ću da pobegnem od kuće.*

Nisam nimalo sumnjao da će ona to i da uradi. Imao sam strahopoštovanje prema njenoj samouverenosti.

Onda se ujka Frederik pojavio u do vratku. Pesnice su mu bile stisnute. Njegov sumorni izraz lica bio je u suštoj suprotnosti s nasmejanim irvasom na njegovom džemperu. *Anabet, idemo.*

Anabet me je tada pogledala. Njene sive oči bile su previše žestoke za devojčicu u prvom razredu. *Čuvaj se, Magnuse.*

Mrdnuvši prstom, srušila je svoj hram od domina.

To je bio poslednji put da sam je video.

Nakon toga, moja majka je bila nepokolebljiva: *Držaćemo se što dalje od tvojih ujaka. Naročito Randolfa. Nemam namere da mu dam to što hoće. Nikada.*

Nije htela da objasni šta je to Randolf hteo, niti oko čega su se ona, Frederik i Randolf svađali.

Moraš da mi veruješ, Magnuse. Biti u njihovom društvu... previše je opasno.

Verovao sam mami. Čak i nakon njene smrti nisam stupao ni u kakav dodir sa svojim rođacima.

Sada me odjednom oni traže.

Randolf živi u gradu, ali koliko znam, Frederik i Anabet još žive u Virdžiniji. Ipak, eto ih tu i dele letke s mojim imenom i fotografijom. *Odakle im moja fotografija?*

U glavi mi je toliko zujalo da mi je promakao deo njihovog razgovora.

„...da nađemo Magnusa“, govorio je ujka Frederik. Pogledao je svoj telefon. „Randolf je u gradskom skloništu u Saut Endu. Kaže da nije imao sreće. Trebalo bi da proverimo svratište za mlade na drugoj strani parka.“

„Otkud znamo da je Magnus uopšte živ?“, pitala je Anabet tužno i jadno. „Nakon što ga nema *dve godine*? Možda je negde u nekom jarku, potpuno smrznut!“

Delimično sam bio u iskušenju da iskočim iz skrovišta i viknem: *EVO ME!*

Iako je prošlo deset godina otkad sam poslednji put video Anabet, nije mi se dopalo što je sada toliko uznemirena, ali pošto sam na ulici toliko dugo, naučio sam se pameti na teži

način: nikada se ne upuštaš u nešto dok potpuno ne shvatiš šta se dešava.

„Randolf je uveren da je Magnus živ“, kazao je ujka Frederik. „Negde je u Bostonu. Ako je zaista u životnoj opasnosti...“

Krenuli su prema Čarls stritu, a vetar im je razvejavao glasove.

Sada sam se već sav tresao, ali ne od hladnoće. Došlo mi je da potrcim za Frederikom, da ga oborim na zemlju i zahtevam da mi kaže šta se to dešava. Kako to da Randolf zna da sam i dalje u gradu? Zašto me traže? Kako to da mi je život sada u većoj opasnosti nego svakog drugog dana?

Ali nisam pošao za njima.

Setio sam se poslednjih reči koje mi je mama ikada rekla. Oklevao sam da pođem požarnim stepeništem, oklevao sam da je ostavim, ali ona me je uhvatila za mišice i naterala da je pogledam. *Magnuse, beži. Sakrij se. Ne veruj nikome. Naći ću te. Šta god da radiš, ne traži pomoć od Randolfa.*

Onda su se, pre nego što sam izašao kroz prozor, vrata našeg stana raspala u paramparčad. Dva para blistavih plavih očiju izronila su iz tame...

Prenuo sam se iz prisećanja, gledajući kako ujka Frederik i Anabet odlaze, skrećući na istok prema Komonu.

Ujka Randolf... Iz nekog razloga, stupio je u dodir s Frederikom i Anabet. Dovukao ih je u Boston. Sve ovo vreme, Frederik i Anabet nisu znali da je moja mama mrtva, a da sam ja nestao. To mi se činilo nemogućim, ali ako ipak jeste istina, zašto bi im Randolf baš sada rekao za to?

Na pamet mi je padoo samo jedan način da dođem do odgovora, a da se ne sučelim s njima. Njegova kuća je u Bek Beju, što nije daleko ni peške. Prema Frederikovim rečima, Randolf nije kod kuće, već negde u Saut Endu i traži me tamo.

Pošto je apsolutno najbolje da se dan započne laganom prolomom, rešio sam da mu obiđem kuću.

DVA

ČOVEK S METALNIM BRUSOM

PORODIČNI ZAMAK BIO JE BAŠ BEZVEZE.

Ma, naravno, *vi* ne biste tako mislili. Videli biste ogromnu šestospratnicu od smeđe fasadne cigle, s gargojlima na uglovima krova, vitražnim prozorima, mermernim ulaznim stepeništem i svim ostalim bla-bla-bla pojedinostima koje govore da tu žive imućni ljudi, pa biste se zapitali zašto ja spavam na ulici.

Dve reči: *ujka Randolph*.

Bila je to *njegova* kuća. Kao najstariji sin, on je nasledio sve što su imali moji baba i deda, koji su umrli pre nego što sam se ja rodio. Nikada nisam znao šta se sve dešava u porodičnoj sapunici, ali bilo je baš mnogo zle krvi između troje dece: Randolfa, Frederika i moje mame. Nakon Velike šizme na Dan zahvalnosti, nikada više nismo otišli u predački dom. Naš stan je bio, ono kao pet kilometara odatle, ali Randolph je komotno mogao da živi i na Marsu.

Moja mama ga je pominjala samo ako bi se zadesilo da se vozimo pored kuće. Onda bi je pokazala kao neku opasnu liticu. *Vidiš? Eno je. Izbegavaj je.*

Nakon što sam počeo da živim na ulici, ponekad sam noću prolazio pored nje. Gledao sam u prozore i video osvetljene

izložbene vitrine sa starinskim mačevima i sekirama, jezive šlemove s maskama kako sa zidova zure u mene i statue čiji su se obrisi nazirali kroz prozore na spratovima, nalik na neke okamenjene duhove.

Nekoliko puta sam se nosio mišlju da provalim unutra kako bih pogledao šta ima, ali nikada nisam bio ni u iskušenju da pokucam na vrata. *Molim te, ujka Randolfe, znam da si mrzeo moju majku i da me nisi video deset godina; znam da ti je više stalo do tvojih zarđalih matorih zbirki nego do porodice; ali mogu li da živim u tvojoj lepoj kući i jedem šta ti pretekne od korica hleba?*

Neka hvala. Radije bih bio na ulici i jeo buđavi falafel iz fud korta.

Ipak... Mislio sam da bi bilo prilično jednostavno da provalim unutra, pogledam šta ima i vidim mogu li da nađem neke odgovore u vezi s tim što se dešava. Dok sam tamo, možda bih mogao i da maznem nešto da uvalim nekoj zalagaonici.

Žao mi je ako vam to vređa osećaj za ispravno i pogrešno.

Zapravo, čekaj malo... Ne, nije mi žao.

Ne kradem ja od svakoga. Biram bahate kretene koji već imaju previše. Ako kojim slučajem vozite novi *be-em-ve* i parkirate se na mesto za hendikepirane, a na kolima nemate takvu nalepnicu, onda – da, nije mi problematično da vam spustim prozor i maznem sitniš iz držača za čaše. Ako izlazite iz skupog butika s torbom punom svilenih maramica, toliko zauzeti razgovorom preko mobilnog i guranjem ljudi da vam se sklone s puta da ne obraćate pažnju, tu sam za vas i spreman da vas odžeparim i uzmem vam novčanik. Ako možete da priuštite sebi da spucate u nos pet hiljada dolara, možete i da mi platite večeru.

Ja sam sudija, porota i lopov – a što se tiče bahatih kretena, kapiram da nema boljih od ujka Randolfa.

Kuća je gledala na Komonvelt aveniju. Otišao sam pozadi, do pesnički nadahnuto nazvane Javne ulice 429. Randolfovo parking mesto bilo je prazno. Stepenište je vodilo do podrumskog ulaza. Ako je i bilo sigurnosnog sistema, nisam ga video. Vrata

su imala jednostavnu bravu, koja nije imala čak ni rezu. *Ma hajde, Randolfe. Potrudi se da bude makar malo teže.*

Ušao sam nakon dva minuta posla.

U kuhinji sam se poslužio odrescima pečene ćuretine, krekerima i mlekrom iz tetrapaka. Falafela nije bilo. Majku mu, baš mi se jeo, ali našao sam čokoladicu i gurnuo je u džep za kasnije. (U čokoladi mora da se uživa, a ne da se jede na brzinu.) Onda sam pošao na sprat, u mauzolej nameštaja od mahagonija, orijentalnih ćilima, ulja na platnima, mermerom popločanih podova i kristalnih lusterata... Živ me je blam pojeo. Ko tako živi?

Sa šest godina nisam kapirao koliko su sve te stvari skupe, ali moj opšti utisak o zamku bio je isti kao tada: mračan, težak i jeziv. Teško mi je bilo i da zamislim kako moja mama tu odrasta, a vrlo lako da razumem zašto je postala toliko velika obožavateljka prirode i spoljašnjosti.

Naš stan iznad lokala u kom se služio korejski roštilj u Alstonu bio je sasvim udoban, ali mama nikada nije volela da bude unutra. Stalno je govorila da su njen pravi dom Plava brda. Tamo smo pešačili i kampovali po svakojakom vremenu – na svežem vazduhu, bez zidova i tavanica, bez ičijeg društva osim pataka, gusaka i veverica.

U poređenju s tim, ova stara zgrada delovala je kao zatvor. Dok sam sasvim sam stajao u predvorju, koža mi se ježila kao da po njoj gmižu nevidljive bube.

Popeo sam se na sprat. Biblioteka se osećala na sredstvo za čišćenje s mirisom limuna i kožne fotelje, baš kao što sam pamtio. Duž jednog zida bila je osvetljena staklena vitrina s Randolphovim zardalim vikinškim šlemovima i korodiranim glavama sekira. Majka mi je svojevremeno ispričala kako je Randolph predavao istoriju na Harvardu pre nego što je dobio otkaz zbog neke velike sramote. Nije htela da mi priča pojedinosti, ali jasno je da se taj lik i dalje loži na iskopine.

Magnuse, pametniji si od oba ujaka, jednom mi je kazala majka. S tvojim ocenama, lako bi mogao da upišeš Harvard.

To je bilo dok je još bila živa, a ja i dalje išao u školu i tada sam možda i imao budućnost mimo traženja narednog obroka.

U jednom uglu Randolphove radne sobe bila je velika kame-
na gromada, kao grobnica, čije je lice bilo isklesano i oslikano
zamršenim crvenim vijugavim šarama. U središtu je bio grubi
crtež neke iskežene zveri – možda lava ili vuka.

Stresao sam se od jeze. Hajde da ne razmišljamo o *vukovima*.

Prišao sam Randolphovom stolu. Nadao sam se da ću naći
računar, ili beležnicu s korisnim informacijama – bilo šta što
bi mi objasnilo zašto me oni traže, a umesto toga su preko stola
bila raširena parčad pergamenta tankog i žutog kao ljuspe crnog
luka. Ličila su na karte kakve bi neki školarac u srednjem veku
nacrtao za predmet *Svet oko nas*: nejasni crteži obale, različite
tačke označene meni nepoznatim pismom. Na njima je, kao teg
za pritiskanje hartije, bila kožna vrećica.

Zastao mi je dah. Prepoznao sam tu vrećicu. Razvezao sam
vrpce i zgrabio jednu dominu... samo što to nije bila domina.
Kao šestogodišnje dete, pretpostavio sam da smo se Anabet i ja
njima igrali. Tokom godina, sećanje na to je samo sebe pothra-
njivalo. Međutim, umesto tačkicama, ovi kamičci bili su oslikani
crvenim simbolima.

Pismeno na kamičku u mojoj šaci bilo je oblika grane, ili
iskrivljenog slova *F*:

Srce mi je zalupalo. Nisam znao zašto. Zapitao sam se da li
mi je bilo pametno što sam tu došao. Osećao sam se kao da mi
se zidovi primiču. Na velikom kamenu u uglu onaj crtež zveri
kao da mi se cerio, a njegov crveni obris blistao kao sveže pro-
livena krv.

Pomerio sam se do prozora. Pomislio sam da će mi pomoći
ako pogledam napolje. Središtem avenije protezao se Komon-
velt mol – park sada zastrt snegom. Po ogoljenim stablima bilo

je povešano belo praznično osvetljenje. Na kraju ulice, unutar gvozdene ograde, bronzani kip Lifa Eriksona stajao je na svom postolju, dlana skupljenog iznad očiju. Lif je gledao prema nadvožnjaku Čarlsgajt kao da govori: *Gle, otkrio sam auto-put!*

Moja mama i ja šalili smo se o Lifu. Oklop mu je bio oskudan: kratka suknja i oklopni prsni, koji liči na vikinški brus-halter.

Nisam imao predstave šta taj kip traži u središtu Bostona, ali kapirao sam da sigurno nije slučajno to što je ujka Randolf pručavao vikinge kada je odrastao. Verovatno je svakog dana gledao Lifa kroz prozor. Možda je kao dete Randolf sanjario: *Hoću da jednog dana izučavam vikinge! Muškarci koji nose metalne bruseve su tako kul!*

Pogled mi je odlutao do podnožja kipa. Neko je tu stajao... i gledao pravo u mene.

Znate kako vam je potrebno malo vremena da prepoznate nekoga kada ga vidite van konteksta? U senci Lifa Eriksona stajao je visoki, bleđi čovek u crnoj kožnoj jakni, crnim motorciklističkim pantalonama i šiljatim čizmama. Njegova kratka kosa, nakostrešena kao ježeve bodlje, bila je toliko plava da je izgledala bezmalo belo. Jedini tračak boje na njemu bio je prugasti crveno-beli šal obmotan oko njegovog vrata tako da mu se prospipao preko ramena kao istopljena šećerna lula.

Da ga nisam poznao, pomislio bih da kosplejuje nekog lika iz neke anime Ali *jesam* ga poznao. Bio je to Hart, moj kolega beskućnik i zamena za „mamu“.

To mi je bilo malo jezivo, a malo uvredljivo. Da li me je on to video na ulici, pa pošao za mnom? Ne treba mi niko da me proganja, pa makar to bilo dobronamerno.

Raširio sam ruke: *Šta tražiš ovde?*

Hart mi je uputio okret kao da čupa nešto iz skupljenog dlana i baca. Nakon dve godine blejanja u njegovom društvu, izveštio sam se u tumačenju znakovnog jezika.

Govorio mi je *IZLAZI NAPOLJE*.

Nije delovao uplašeno, ali s Hartom je to teško oceniti. On nikada ne pokazuje osećanja. Kad god smo blejali zajedno, uglavnom je samo zurio u mene onim svojim bledosivim očima, kao da čeka da eksplodiram.

Izgubio sam nekoliko dragocenih trenutaka pokušavajući da shvatim šta on to hoće da kaže i zašto je ovde, a trebalo bi da bude na Koplji skveru.

Opet mi pokaza: obema rukama pokazujući ispred sebe sa po dva prsta, dvaput ih dižući i obarajući. *Požuri.*

„Zašto?“, rekao sam mu naglas.

Iza mene se začuo dubok glas: „Zdravo, Magnuse.“

Samo što nisam iskočio iz cipela koliko sam se prepao. U vratima biblioteke stajao je krupan čovek potkresane bele brade i kratke sede kose. Nosio je kaput od kašmira bež boje preko mrkog vunenog odela. Šakama u rukavicama čvrsto je stezao dršku uglačanog drvenog štapa s gvozdanim vrhom. Kada sam ga poslednji put video, kosa mu je bila crna, ali taj glas sam prepoznao.

„Randolfe.“

On nakloni glavu za milimetar. „Baš prijatno iznenađenje. Drago mi je što si ovde.“ Nije zvučao ni iznenađeno ni razdraženo. „Nemamo vremena.“

Hrana i mleko počeli su da mi se bučkaju po stomaku. „V-vremena... pre nego što se desi – šta?“

Namrštio se. Nos mu se nabrao kao da je osetio nekakav blago neprijatni miris. „Danas puniš šesnaest godina, zar ne? Dolaze da te ubiju.“

TRI

NE PRIHVATAJTE DA VAS VOZE NEPOZNATI ROĐACI

ETO, SREĆAN MI ROĐENDAN!

Zar je danas trinaesti januar? Iskren da budem, pojma nemam. Vreme leti kada spavaš ispod nadvožnjaka i hraniš se iz kontejnera.

Dakle, zvanično mi je šesnaest godina. Umesto poklona, ujka Jezivi me je saterao u ćošak, izjavljujući da sam označen za ubistvo.

„Ko...“, zaustio sam. „Znaš šta, nema veze. Drago mi je što smo se videli, ujka Randolfe. Sad odoh.“

Randolf je ostao u dovratku, preprečujući mi put. Uperio je gvozdeni kraj svog štapa u mene. Zakleo bih se da sam osetio kako mi pritiska želudac čak s drugog kraja sobe.

„Magnuse, moramo da porazgovaramo. Ne želim da te se oni dokopaju. Ne nakon onoga što se desilo tvojoj majci...“

Manje bi me zbolelo da me je udario u lice.

Sećanja na onu noć zavrtložila su mi se u glavi kao nekakav mučni kaleidoskop: cela naša stambena zgrada se zatresla, sa sprata ispod nas začuo se vrisak, moja majka – koja je celog tog dana bila napeta i paranoična – odvušla me je do požarnog stepeništa govoreći mi da bežim. Vrata su se raspala i razletela. Iz

hodnika su upale dve zveri, čija su krzna bila boje prljavog snega a oči su im sjaktale plavom svetlošću. Prsti su mi proklizali na ogradi požarnog stepeniša i pao sam na hrpu vreća za smeće u uličici. Nekoliko trenutaka kasnije, prozori na našem stanu su eksplodirali bljujući plamen.

Mama mi je kazala da bežim – pa sam zato i pobegao. Obećala mi je da će me pronaći. Nikada nije. Kasnije, na vestima, čuo sam da je njeno telo izvučeno iz požara. Policija me je tražila. Imali su neka pitanja: bilo je znakova paljevine; u školi sam imao problema s vladanjem; susedi su prijavili da se iz našeg stana čula vika i glasan tresak neposredno pre eksplozije; tu je i činjenica da sam pobegao s mesta nesreće. Niko nije pominjao vukove svetlećih očiju.

Krijem se sve vreme od te noći, vodeći računa da me niko ne zapazi, prezauzet preživljavanjem da bih ožalio mamu kako treba, pitajući se da li su mi se te zveri samo prčinile... ali znao sam da nisu.

Sada, nakon sveg ovog vremena, ujka Randolf hoće da mi pomogne.

Stegao sam kamičak za domine tako snažno da mi se urezao u dlan. „Ne znaš šta se desilo mojoj mami. Nikada ti nije bilo stalo ni do nje ni do mene.“

Randolf je spustio štap. Teško se naslonio na njega i zagledao u tepih. Skoro da mi se učinilo da sam ga povredio.

„Preklinjao sam tvoju majku“, odgovorio mi je. „Hteo sam da vas dovedem ovde – da živite gde mogu da vas zaštitim. Odbila je. Nakon što je poginula...“ Odmahnuo je glavom. „Magnuse, nemaš pojma koliko sam te dugo tražio, a ni u kolikoj si opasnosti.“

„Dobro sam“, prasnuh, premda mi je srce toliko lupalo da mi se činilo kako mi tuče o rebra. „Vodio sam računa sam o sebi – i to sasvim dobro.“

„Možda, ali to vreme je prošlo.“ Naježio sam se od uverenosti koja se čula u Randolphovom glasu. „Sada ti je šesnaest godina

– doba kada se postaje muškarac. Pobegao si im jednom, one noći kada ti je majka poginula. Neće te pustiti da im ponovo utekneš. Ovo nam je poslednja prilika. Pusti me da ti pomognem, ili nećeš dočekati sutra.“

Slabo zimsko svetlo prelivalo se preko vitražnog prozora u vratima, oblivajući Randolphovo lice kameleonski promenljivim bojama.

Nije trebalo da dolazim ovamo. Budala, budala, budala. Mama mi je stalno, stalno ponavljala jedno te isto: *Ne idi kod Randolfa*. Kad ono, eto mene.

Što sam ga duže slušao, to sam se više plašio i sve očajnije želeo da saslušam šta on to ima da kaže.

„Ne treba mi tvoja pomoć.“ Spustio sam čudnu dominu na sto. „Neću...“

„Znam za vukove.“

Na to sam se ukopao.

„Znam šta si video“, nastavio je on. „Znam ko je poslao ta stvarjenja. Ma šta policija mislila, znam kako je tvoja majka zaista umrla.“

„Kako...“

„Magnuse, toliko toga treba da ti ispričam o tvojim roditeljima, o tvom nasleđu... O tvom ocu.“

Kao da mi se ledena žica provukla kroz kičmu. „Poznavao si mog oca?“

Nisam hteo da Randolphu dam nešto čime bi mogao da me ucenjuje. Život na ulici naučio me je koliko to može da bude opasno. Međutim, upecao sam se. Bilo mi je *potrebno* da čujem te informacije. Sudeći po tome kako su mu oči sjajile, bio je toga vrlo svestan.

„Da, Magnuse. Identitet tvog oca, ubica tvoje majke, razlog zašto je odbila moju pomoć... sve je to povezano.“ Pokazao je ka vitrini s vikinškim stvarima. „Celog života stremio sam ka jednom cilju. Pokušavao sam da razlučim jednu istorijsku zagonetku. Sve doskora, nisam sagledavao celokupnu sliku. Sada je

jasno vidim. Sve je to vodilo ka *ovom* danu, tvom šesnaestom rođendanu.“

Ustuknuo sam do prozora, najdalje što sam mogao da se odmaknem od ujka Randolfa. „Vidi, ne razumem devedeset odsto toga što pričaš, ali ako možeš da mi kažeš nešto o mom tati...“

Zgrada se zatrese kao da se u daljini ispalio plotun topovske paljbe – *tutnjava* toliko duboka da sam osetio kako mi zubi bruje od nje.

„Oni će ubrzo stići“, upozorio me je Randolph. „Ponestaje nam vremena.“

„Ko su to *oni*?“

Randolf zahrama napred, oslanjajući se na štap. Kao da mu desno koleno ne radi. „Mnogo tražim od tebe, Magnuse. Nemaš razloga da mi veruješ, ali moraš da pođeš sa mnom *ovog* *trena*. Znam gde je tvoje nasleđe.“ Pokazao je stare karte na stolu. „Zajedno ćemo moći da povratimo ono što je tvoje. Jedino što bi moglo da te zaštiti.“

Osvrnuo sam se preko ramena, kroz prozor i zagledao niz Komonvelt mol, pa video da se Hart izgubio u vidu lastinog repa. Trebalo je da i ja uradim tako. Gledajući ujka Randolfa, pokušao sam da nađem ma kakvu sličnost s mojom majkom, bilo šta samo da me nadahne da mu verujem. Nisam našao ništa. Njegov grdni stas, njegove napete tamne oči, lice bez osmeha i njegovo ukočeno držanje i ponašanje... bio je sušta suprotnost mojoj mami.

„Auto mi je pozadi“, rekao je.

„M-možda bi trebalo da sačekamo Anabet i ujka Frederika.“

Randolf se na to namrštio. „Ne veruju mi. *Nikada* mi nisu verovali. Iz očajanja, kao poslednju stvar koju sam mogao da probam, doveo sam ih u Boston da mi pomognu da te tražim, ali sada kada si ovde...“

Kuća se opet zatrese. Ovoga puta *grmljavina* kao da je bila bliža i jača. Naprosto sam želeo da verujem kako se to čuje s

obližnjeg gradilišta, ili da taj zvuk dopire od neke vojne ceremonije, ili bilo čega što se lako da objasniti, ali osećaj mi je govorio da je drugačije. Ta buka je zvučala kao bat gargantuanskog stopala – baš kao zvuk od koga se pre dve godine zatresao naš stan.

„Molim te, Magnuse“, drhtao je Randolphov glas. „Ova čudovišta su odnela i moju *sopstvenu* porodicu. Ostao sam bez žene, bez mojih ćerki.“

„Ti... imao si porodicu? Mama mi nikada nije rekla...“

„Ne, ne bi ti ona pričala o tome, ali tvoja majka... Natali mi je bila jedina sestra. Voleo sam je. Mrzim što sam ostao bez nje. Ne mogu i tebe da izgubim. Pođi sa mnom. Tvoj otac ti je ostavio nešto da nađeš – nešto što će promeniti svetove.“

Previše mi se pitanje rojilo u glavi. Nije mi se dopadala ludačka svetlost u Randolphovim očima. Nije mi se dopadalo ni to što je kazao *svetovi*, u množini, niti sam mu verovao da je pokušavao da me nađe sve vreme otkad je mama umrla. Antena mi je stalno bila podignuta. Da se Randolph raspitivao za mene po imenu, obavestio bi me neko od mojih prijatelja s ulice, kao što me je Blic jutros obavestio za Anabet i Frederika.

Nešto se promenilo – nešto je navelo Randolfa da zaključiti kako se isplati da me potraži.

„A šta ako naprosto pobegnem?“, upitao sam ga. „Da li ćeš pokušati da me zaustaviš?“

„Ako pobegneš, oni će te naći. Ubiće te.“

Osećao sam se kao da mi je grlo nabijeno vatom. Nisam verovao Randolphu. Nažalost, verovao sam mu da iskreno misli kako neko pokušava da me ubije. U glasu mu je odzvanjala istina.

„Dobro“, rekoh, „onda hajde da se provozamo.“

ČETIRI

OZBILJNO, BATICA NE UME DA VOZI

ČULI STE ZA BOSTONSKE LOŠE VOZAČE? To je moj ujka Randolf.

Batica je nagazio svoj BMW 528i (naravno da *mora* da vozi be-em-ve) niz Komonvelt aveniju, ne obraćajući pažnju na semafore, na druge vozače koji su mu trubili dok je nasumično prelazio iz trake u traku.

„Promašio si pešaka“, rekao sam mu. „Hoćeš li možda da se vratiš i da je pregaziš?“

Randolf je bio previše rasejan da bi mi odgovorio. Sve vreme je gledao ka nebu, kao da očekuje da vidi gradonosne oblake. Gazio je be-em-ve prolećući kroz raskrnicu kod Eksetera.

„Dakle“, upitao sam ga, „gde to idemo?“

„Most.“

To je baš sve objašnjavalo. U Bostonu ima, ono kao, dvadeset mostova.

Prešao sam dlanom preko grejanog kožnog sedišta. Prošlo je šest meseci otkako sam se vozio kolima. Poslednji put bilo je to u tojoti neke socijalne radnice, a pre toga u policijskim kolima. Oba puta sam slagao kako se zovem. Oba puta sam pobegao, ali tokom protekle dve godine počeo sam da poistovećujem automobile sa zatvorskim ćelijama. Nisam siguran da sam danas bolje sreće.

Čekao sam da Randolph odgovori na ma koje od pitanjaca što su me mučila, kao na primer: Ko mi je tata? Ko je ubio moju mamu? Kako to da si ostao bez žene i dece? Da li trenutno haluciniraš? Da li baš moraš da nosiš tu kolonjsku vodu s mirisom karanfilića?

Međutim, bio je prezauzet izazivanjem haosa u saobraćaju.

Naposletku, čisto da bih opušteno ćaskao, upitao sam: „Nego, ko to pokušava da me ubije?“

Skrenuo je Arlington. Zaobišli smo Pablik garden, prošli pored statue Džordža Vašingtona na konju, redova uličnih lampi na gas i snegom prekrivenih živih ograda. Bio sam u iskušenju da iskočim iz kola, pobegnem nazad do bare za labudove i zavučem se u svoju vreću za spavanje.

„Magnuse“, odgovorio mi je Randolph, „svoj život sam posvetio izučavanju nordijskog istraživanja Severne Amerike.“

„Au, baš ti hvala“, kazao sam mu. „Baš si mi odgovorio na pitanje.“

Randolf me je odjednom *zaista* podsetio na moju mamu. Pogledao me je isto onako razdraženo i mršteći se, preko naočara, kao da hoće da kaže: *Dete, batali taj sarkazam*. Grudi su me zabojele od sličnosti.

„Dobro“, rekao sam. „Udovoljiću ti. Nordijsko istraživanje. Misliš na vikinge.“

Randolf se lecnuo. „Pa... *Viking* zapravo znači *pljačkaš*. To mu više dođe opis zanimanja. Nisu svi Severnjaci bili vikinzi, ali – da, mislim na njih.“

„Kip Lifa Eriksona... Znači li to da su vikinzi, ovaj... Severnjaci – otkrili Boston? Mislio sam da su to uradili hodočasnici.“

„Mogao bih da održim tročasovno predavanje samo na tu temu.“

„Molim te, nemoj.“

„Dovoljno je reći da su Nordijci istražili Severnu Ameriku pa čak i podigli nastambe negde oko hiljadite godine nove ere, skoro pet vekova pre Kristofera Kolumba. Naučnici su saglasni s tim.“

„To je veliko olakšanje. Mrsko mi je kad naučnici nisu u saglasju.“

„Ali niko nije siguran koliko su daleko na jug Nordijci otplo-
vili. Da li su stigli do današnjih Sjedinjenih Država? Onaj kip Lifa
Eriksona.... to je bio lični projekat jednog zaluđenika iz devet-
naestog veka, čoveka po imenu Iben Horsford. Bio je uveren da
je Boston zapravo izgubljeno nordijsko naselje Norumbega, što
je bila najdalja tačka njihovih istraživanja. Vodio ga je nagon,
osećaj, ali nije imao prave dokaze. Većina istoričara otpisala ga
je kao zamlatu.“

Pogledao me je značajno.

„Da pretpostavim... ti ne misliš da je on bio zamlatu.“ Jedva
sam se suzdržao da ne kažem: *Slično se sličnom raduje*.

„One karte na mom stolu“, objasnio mi je Randolf. „*One* su
dokaz. Moje kolege smatraju da je reč o falsifikatima, ali nisu.
Zarad toga sam založio sav svoj ugled!“

I zato si otpušten s Harvarda, pomislio sam.

„Nordijski istraživači jesu stigli čak dovde“, nastavio je. „Tra-
žili su nešto... i našli su ga ovde. Jedan od njihovih brodova pot-
nuo je u blizini. Godinama sam mislio da se olupina nalazi u
Masačusetskom zalivu. Sve sam žrtvovao da bih je pronašao.
Kupio sam svoj brod, vodio ženu i decu na ekspedicije. Poslednji
put...“ Glas ga je izdao. „Oluja se razduvala iz vedra neba, požar...“

Nije se otimao da ispriča nešto više od toga, ali skapirao sam
šta se desilo u opštim crtama: izgubio je svoju porodicu na puči-
ni. On zaista *jeste* založio sve što je imao na tu ludu teoriju o
vikinzima u Bostonu.

Istina, bilo mi je žao lika – ali nije mi bilo do toga da budem
njegova naredna žrtva.

Zaustavili smo se na uglu Bojlstona i Čarlsa.

„Možda da ja izađem ovde.“ Pokušao sam da otvorim vrata,
ali bila su zaključana s vozačeve strane.

„Magnuse, slušaj me. Nije nimalo slučajno to što si se rodio
u Bostonu. Tvoj otac je hteo da ti nađeš ono što je on izgubio
pre dve hiljade godina.“